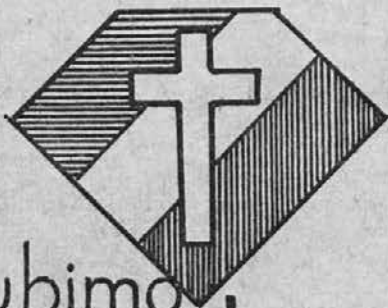

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasilo jugoslovanških izseljencev
v Holandiji in Belgiji

Uredništvo in uprava: Heerlen, Gasthuisstraat 3.
Stev. 1.

JANUAR 1931

Izdajatelj: D. OBERZAN
Leto I.

VESELO IN SREČNO NOVO
LETO!

KAJ HOCE „RAFAEL“....

V knjigi Tobijevi sv. pisma starega zakona beremo prekrasno zgodbo o ocetu Tobiju, njegovem sinu enakega imena ter o angelu Rafaelu.

Tobija je pred leti posodil deset talentov srebra mozu Gabelu v Ragesi v Mediji, ter si dal napraviti dolžno pismo. To izroci svojemu sinu, da izterja denar, ker ga je silno rabil. Ker pa je sin se mlad in tudi poti ne pozna, mu rece oca: „Poisci si zanesljivega clovka, ki pojde s teboj!“ — Tobija gre in najde zalega mladenica, ki je poznal pot ter bil pripravljen iti z njim. Bil je nadangel Rafael, ki ga je Bog poslal v vidni podobi mladenica, da bi varoval mladega Tobija na potu. Tobija pelje mladenica k svojemu ocetu. Oca vesel blagoslovi svojega sina, rekoc: „Srečno potujta in Bog bodi z vama!“

Na vecer prvega dne prideta do reke Tigris. Tobija si hoce umiti noge. Zelo velika riba pride in ga hoce zgrabiti za noge ter potegniti v vodo. Tobija se ustrasi ter klice svojemu spremljevalcu: „Gospod! Zgrabiti me hocel!“ Angel pa odgovori: „Primi ribo za skrge in potegni jo vun. Srce, zolec in jetra shrani, ker rabijo se za zdravilo.“ Ribo nasolita ter vzameta s seboj za zivez na pot.

In prisla sta v mesto, ki je v njem prebival sorodnik Tobijev, Raguel po imenu. Angel rece: „Tukaj je tvoj sorodnik, ki ima edino hcer — Saro. Prosi ga, da ti jo da za zenol!“ Ko stopita v hiso, ju Raguel prijazno sprejme. Tobija pove svojo prosnjo, kakor mu je angel narocil. Raguel pomislja. Angel pa mu rece: „Ne boj se; mlodenic je bogabojec in dober!“ Zdaj oca privoli, prime desnico svoje hcere in jo polozi v desnico Tobijevo. Med gostovanjem gre angel k dolzniku in prinese izposojeni denar.

Ko preteceta dva tedna, se Tobija ni hotel vec muditi in rece Raguelu: „Vem, da se moj oca in mati zalostita. Dovolj mi torej, da se vrnem domov.“ Raguel mu izroci polovico svojega premozenja credo, hlapce in mnogo dragocenosti, blagoslovi Tobija in Saro svojo hcer ter jih odpusti. — Na

potu rece angel Tobiju: „Ko se vrnes k ocetu, pomazi njegove oci z ribjim zolcem, ki si ga hranil in oca /ki je slep/ bo zopet gledal ter se bo veselil, da te vidi.“

Medtem so bili starisi radi sina zelo v skrbeh. Mati je jokala neprenehoma. „Oh, moj sin! Zakaj sva te poslala na tuje, tebe, svetlobo najinih oci, palico najine starosti.....“ Vsak dan je hodila na bliznji hrib ter se ozirala v ono stran, odkoder bi imel priti sin. Naposled ga zapazi in spozna, hiti povedat mozu: „Tvoj sin prihaja!“ Oca se da peljati naproti svojemu sinu. Objameta se in poljubita ter zahvalita Boga za milostno varstvo. Nato pomaze sin oca slepemu ocetu z zolcem. In glej, odlusci se mrena iz oci; oca spregleda. Zdaj je veselje priklopelo do vrhunca in vsi hvalijo Boga. Sin pripoveduje ocetu vse, kar se je zgodilo.

Oca in sin sta se vedno mislila, da je spremljevalec clovek in sta ga hotela poplacati za dobrote. Prosila sta ga, naj vzame polovico premozenja. Angel pa se da spoznati in rece: „Hvalita Boga in povedicujta ga, ker vama ja skazal usmiljenje. Mene je poslal Bog, da te ozdravim. Jaz sem Rafael, eden izmed angelov, ki stojimo pred Gospodom.“

Izseljenci nasi ali niso tudi ti kot mladi Tobije, ki so sli v daljni svet iskat premozenja-kruha.....? Tudi nas, ki smo pustili ocetov dom, spremlja materina skrb in zdi se nam, da se tudi nasa mati ozira v ono stran, odkoder bi imel priti sin ter caka njegove vrnitve. Ce pa mater, ki nam je dala zivljenje, ze krije hladen grob, ena mati se vedno caka: mati-Slava, domovina nasa draga! Tudi scre te matere, poosebljeno v vzviseni osebi nasega vladarja bije neprestano za svoje otroke, ki so zapustili ocetov dom; velika skrb lezi na dusi „matere“ nase: kedaj in kaksni se neki povrnejo sinovi.....

Da bo na tuji zemlji varen korak tvoj — sin velike matere — dovoli, da se ti pridruzi za spremljevalca „Rafael“, ki bo klical i tebi: „Hvalite Boga in povedicujta ga!“ In ce bi tebe tujina osrecila s premozenjem in „mnogimi dragocenostmi“, da ce bi ti tudi moz tujine dal svojo lastno hcer, „Rafael“ ti bo klical: „Ko se vrnes k ocetu..... veselil se bo, da te vidi!“ — Dvojno nalogo si je nadel spremljevalec Tvoj Rafael: Ohraniti ti najvisji zaklad, ki ti ga je dal ocetov dom: vero in v tej veri: ljubiti svoj dom!

S tem programom stopa Rafael pred vas, sinovi in hcere velike in lepe domovine, raztreseni po kolonijah Holandije in Belgije. V vasih srcih pa, bratje in sestre — tam od Schelde ob Severnem morju, preko Maasa do Rena — naj dviga „Rafael“ zavest:

V luci vere ljubimo svoj dom!

MISLI PRI MISIJONU IN PO MISIJONU

Dvorana se je jela polniti in prisle so nase dobre mamice in poslušale govor in pele litanije. In zopet se je napolnila dvorana in prisli so nasi mozje, nasi fantje in poslušali in peli — in dan za dnem, naprej in naprej. In v dolgih vrstah so cakali v pozno noc na sv. spoved in zjutraj so pristopali k mizi Gospodovi. In na treh krajih naenkrat sv. misijon in potem se cetrti! Kaj takega pa se v stari domovini nikjer ni videti! In pisal sem domov, da so nasi izseljenci v tujini bolj pridni kakor domacini v domovini.

In smo sejali in sadili..... Mekha srca nasih dobrih rojakow so bila tako sprejemljiva!

Pa bo to seme vzkliko in obrodilo obilo sadov?

Ko so bili konceni vsi misijoni — tudi oni v Belgiji — sem hitel na grob vélikega misijonarja, sv. Vincencija Pavelskega, in mu priporocil nase zaceto delo. — In romal sem nato na grob „Male cvetke“, sv. Terezije od Deteta Jezusa, ki je obljubila misijonarjem posebno pomoc in priposnjo.

Kako priscrno sem molil za nase drage Slovence v tujini, da bi ostali zvesti svojim trdnim misijonskim sklepom! Prosil sem to veliko sluzabnico bozjo, naj bi nasi rojaki bili vedno vzgledni in zavedni katholicani, naj bi postali in ostali prijatelji bozjega Srca, kateremu smo se posvetili ob sklepu sv. misijona. Naj bi nikogar ne doletela nesreca pri nevarnem delu v jami, naj bi pa tudi nikogar ne zadela se vecja nesreca smrtnega greha!

Obljubila si sv. Terezija:

„V nebesih moje delo bo,
Trositi roze na zemljó!“

Le trosi nebeske roze vere, upanja, ljubezni na nase verne Slovence, da bodo po tvoji priposnji dosegli lepoto in krasoto nebeske domovine!

H. H. VAN DAM
Konzul kraljevine Jugoslavije v Rotterdamu.

D. Oberzan:

PO SV. MISIJONU.

Ko sem meseca oktobra t. l. poslal svoje prvo pismo v 2000 izvodih med nase izseljence v Holandiji, v katerem

sem vabil na sv. misijon, sem se resnicno bal, bo-li misijon uspel ali ne. Hvala Bogu, bojazem se ni uresnicila. Nasprotno! Cesar nihce ni pricakoval, se je zgodilo: sv. misijon je uspel nad vse sijajno.

Sicer je pa tudi moralo tako biti. Bog ni mogel preslisati nebroj gorecnih prosenj, ki so se dvigale v misijonskih dneh proti nebu. Saj je znano, da se je molilo v zavodu sester karmelicank v Heerlenu vsak dan v mesecu oktobru. Prekrasna pisma, ki so dosla iz domovine, pricajo, kako globoko se je umeval pomen nasih misijonskih dni v samostanih in zavodih doma in da se je zato poklanjalo prelepe duhovne sopke Vecnemu na oltar za uspeh nasega misijona. Tisoc in tisoc molitev so poslala nedolzna srca otrok, blage gojenke in dobre sestre pred vecni prestol za nas — uboge izseljence. Nekatera porocila so tako genljiva, da jih moram objaviti.

Iz Radec pri Zidanem mostu sem prejel: „Vasa prosnja je nasla odmev v nasih srcih..... Molili bomo za srecen uspeh misijona. Nase „male misjonarke“ tako rad Bog uslisi, — te bodo podvojile svojo gorecnost..... in zopet: „Vrste molilcev bile so za Vami in med njimi tudi mi!“ Prilozen pa je bil listic s 40.000 duhovnimi darili. Prekrasen je bil tudi dar sester ursulink iz Ljubljane: nad 40.000 darov. Marijina druzba mladih uciteljsnic nam je poslala celo svojo sliko in zraven „pozdrave vsem udelezencem misijona. Iskreno molimo za uspeh!“ Poslali so porocilo i drugi zavodi cc. solskih sester iz Maribora in Celja, karmelicanski samostan iz Sel. Ko bi gojenke in cc. sestre znale, kako smo bili misijonarji veseli teh darov.....

Nad vse nas je razveselila brzovavka tukajsnega nasega prevzvisenega nadpastirja Mgr. Schrijnen, skofa iz Roermonda: „Dank aan groot aantal Slovenen voor eerbiedige groeten! Mogen vruchten der missie bij hem blijvend zijn!“

„Velikemu stevilu Slovencev hvala za pozdrave. Sadovi misijona naj bi bili stanovitni.“

Kako smo bili se le vzradosceni nad dopison skofijskega ordinariata iz Maribora, v katerem se nam sporoca: „Pripreditev ljudskega misijona za jugoslovanske izseljence v Holandiji se je tuuradno zvela z odobrenjem na znanje. Prosnja za molitev za brate in sestre je nasla odmev sirom lavantinske skofije. Uspeh ne bo izostal. Prevzviseni g. ordinarij podeljuje v potrdilo svoje nadpastirske skrbi, ki objema vse jugoslovanske izseljence, onim, ki so se udelezili sv. misijona, svoj visje duhovniski blagoslov! Dr. Tomazic, pom. skof.“

Glasom tega dopisa so se opravljale v vseh zupnijah lavantinske skofije molitve za uspeh nasega misijona. Tako smo bili na najplemenitejsi nacin zdruzeni s svojimi v domovini. Zemljepisne meje so padle, razdalje so se zblizale in nasa srca so se srecala pred Najvisjim..... Domacim svojim smo dolzni globoko zahvalo za vse, kar so nam nudili v teh dneh. Ce vas, bratje in sestre v domovini, doseze nasa beseda, sprejmite nas prav iskren: Bog povrni!

• • •

Misijonski dnevi so torej za nami..... In vendar misijon ni minul, pravi misijon se sedaj se le zacinja! Misijon v nasih dusah! Misijon po nasih druzinah! Misijon po nasih kolonijah!

Ah, te duse nase — kako prostost so zacutile v misijonskih dneh! Vrgli smo kletev od sebe, zavrgli razuzdanost, utrdili sveto vez zakona, krivice popravili, razzaljenja od-pustili..... Globok mir se je nastanil v dusah — odsev one srece, ko smo prvokrat klecali pri obhajilni mizi.....! Kako srecni smo odhajali iz spovednic, kako oblagodarjeni, mocni od obhajilnih miz..... Prenovljeni smo! Peklenska hudobija bo sicer sedaj podvojila svoje sile, da nas zopet stre. Takrat, oh, takrat, bratje bodite misijonarji svojih dus! Ostanite mocni, zvesti prisegi svoji, ki ste jo storili ob sklepu misijona!

In vi oetje, bodite misijonarji svojih druzin! Ce je doslej mogoce preklinjevanje razdiralo sreco in mir v druzni, naj

molitev vasa odslej rosi na zeno, otroke blagoslov z nebal! Tudi delo vase — molitev naj ga spremlja! Ko se v nizkem rovu globoko pod zemljo oziras na težko plast zemlje nad glavo svojo, zavedaj se, da je roka bozja, ki drži to tezo, da se ne pogrezne na te! Vase delo naj bo molitev! Če ne bi bil doslej dajal Bogu, kar On od tebe zahteva, ce ne bi bil iskal blagoslova vsako nedeljo v cerkvi pri sv. masi — ta sklep misijona pac mora ostati najbolj trden: Vsako nedeljo k službi bozji! Možje bodite misijonarji svojih družin!

Ko smo mi prenovili duše svoje, je svet ostal hudoben, kakor je bil. Zopet se bodo pogubni valovi zagnali v nas. Zopet se nam bodo smejali, ce bomo vrsili svoje verske dolžnosti. In ti, ki si se le v teh misijonskih dneh izstopil iz vrst sovražnikov Kristusovih, nad teboj se bodo se prav posebno spotikali. Ali to naj nas ne strasi! Naj se smejijo, naj govoriijo — mi vemo za koga se borimo! In sovražniki nasi — bodo osramoceni! Le naj govore: „Kaj imas od tega, ce gres v cerkev? Nisi ne bolj sit, ne bolj bogat!“ Da, ce bi bil clovek le zival, bi res ne imel nic od tega, ce gre v cerkev. Mi pa nismo in nocemo biti zival, zato vemo kaj nam je služba bozja!

Slovenci! Vi, ki imate dobro voljo! Vi, ki ste resno opravili sv. misijon, bodite misijonarji po vash domovih, po kolonijah! Eden drugega vzpodbujajte k dobremu! Skupno nastopite v boju zoper hudoben svet.

Zmaga je nasa, ker Kristus je z nami!

IZ PISARNE JUGOSLOVANSKEGA DUHOVNIKA.

Bilo je letos majnika prvo nedeljo. Iz Belgije se je pripeljal in se nastanil v Kneipovem zavodu v Heerlenu neki „tuji“ duhovnik, ki bo baje skrbel za Jugoslovane. Nekateri so ga sicer gledali po strani, „Bomo morali zdaj se tega rediti?“ — je bil njihov strah, drugi so se veselili njegovega prihoda. In zgodilo se je, da je bil pri hisnem obisku delezen „lepega“ pozdrava: „Kaj te je vrag prinesel?“ Kaj je hotel? — Nasmejaj se je: „O, nel saj vidite, da sem sam prisel!“ Na drugih mestih, ko je stopil v sobo, je videl nestetokrat solze v okeh, solze veselja.....

Kaj pa res dela ta „nas duhovnik“ tam v svoji pisarni? Stopiva k njemu!

Ce prideva med 9. in 11. uro dopoldan, skoro ne bova mogla z njim veliko govoriti. Cela vrsta ljudi caka vcasih pred sobo. Kaj neki hocejo vsi ti?

Zenin in nevsta sta prinesla svoje „papierje“, da se prevedejo v holandski jezik, ali pa bo treba oklice poslati domov, ali pa na občini ni slo vse gladko in bo treba urediti.

Mlad fant, brezskrbnih oci, je prisel brez vizuma preko meje, policija mu ne da miru — kaj storiti?

Marljiv in varčen mladenic si je oskrbel lepo stanovanje, nakupil pohistvo, si pripravil dom — ce tudi pod tujo streho —. Zazelel si je samostojnega ognjisca. Tam preko širokih poljan, tam v lepi in mili domovini mu zivi deklet, ki ga pozna ze izza otroških let. Oklici tu so ze izvršeni, le deklet ne dobi v domovini dovoljenja za pot.

Med tem zazvoni telefon. Iz „Gezellenhuisa“ v neki koloniji javljajo, da se je nekemu Jugoslovancu zmesala pamet in da ga bo treba spraviti v bolnico ali bolje v domovino, ker izvira bolezen iz prevelikega domotozja. — Nekaj dni pozneje se je odpeljal ubogi moz v spremstvu tovarisa domov, placala se je obema pot in „sihti“ spremljevalcu ter 100 fl. je sprejel bolnik kot dar.

Oce vdovec, ki mu je pred tedni umrla zena, stopi v pisarno; dva mala otrocica mu je zapustila zena. Kaj naj z njima, ko mora vsak dan na delo?

Skrben gospodar, ki je pri njem fant-rudar, pripoveduje, da zapusca pokojni napremicno premozenje, ki si ga je kupil

in da bo treba v tem podvzeti potrebne korake. „Celo notar moram biti?“ se smeje duhovnik.

Moz male slabotne postave bojece stopi v sobo, skoro ne upa sestiti na ponujeni stol. Rudnik ga je odpustil, ces, da ni „leistungsfähig“; pred par tedni pa je dosla njegova družinica iz domovine. Vse, kar si je bil prihranil, je poslal zeni za potovanje in pa skromno pohistvo si je nabavil, sedaj pa na cesti brez kruha, doma pa lacni otroci! „Gospod, telefonirajte na rudnik, da bolj ne morem delati, kakor sem doslej. Ali hocem se se ubijati, samo ce me sprejmejo nazaj na delo! Prosim, pomagajte!“

Tu pa fant, lahkomišljenega pogleda! Kar brez potnega lista se je podal po svetu, prisel celo v Holandijo le z neko raztrgano „Domovnico“. Obcina mu doma ni hotela dati potnega lista, ker ni mogel predložiti potrdila, da mu je delo zagotovljeno — pa gremo kar tako! Sedaj se pa huduje na konzulat, zakaj mu takoj ne poslje potnega lista ali pa vsaj toliko denarja, da se bo lahko peljal nazaj domov. Kaplan, ti mu pa zdaj kar s telefonom priklici potni list, mu preskrbi denar in pa delo, pa se z njim pojdi na oblasti se pogajati, ker fant — ne zna nic nemscine! Ce mu pa vsega tega v enem dnevu ne oskrbis, potem pa sploh ne vem, zakaj sedis tam v pisarni.....?!

Oh, in za tem prihajajo cele vrste, ki iscejo delo. Kar sedem Dalmatincev se postavi v sobo. Clovek bi se jih skoro prestrasil, a takoj se ti zasmilijo. Zalostna je njihova usoda. Ze cele tedne iscejo dela, a nikjer ni dobiti. Edino in zadnje upanje na resitev je zdaj — tu.....

In potem ... ah, potem! Moz in zena — ona v pricakovanju veselega dogodka — ali pa zalostnega nad vse, ce ne bo kruha!..... Moz joka. Hudo je, ce joce zena, a se veliko hujše, kadar skrb in beda mozu iztisneta solzo iz oci.....! „Gospod, lepo prosim, pomagajte! Ze dva meseca sva tu — brez dela.“ — Da, ce kje, tu je pomoc nujna! „Zaupajta! V kratkem dobita delo!“ bil je kratek odgovor duhovnikov. Sam ni vedel kje in kako se bo dobilo delo — saj danes je tako težko — a vest mu je narekovala: tu moras storiti vse, da jima pomagasa do kruha! „Blagajna za uboge“ pa je prispevala za prvo silo. Se isti dan proti veceru pa je govorilo dvoje srečnih src: „Bog placaj!“ in mesto solze bridkosti je igrala v ocesih solza hvaleznosti.....

Ko so ze vsi odsli, se nekdo prav rahlo potrka. Mlada, drobna zenska vstopi. Skoro si ne upa povedati, zakaj je pravzaprav prisla. „Ce ne boste hudi, pa povem?“ „Kaj bom hud! Ste me ze kedaj videli hudega?“ — Odkod pa ste vi pravzaprav?“ — „Iz kolonije R.“ — „A, tako?! Potem pa ze najbrz vem, temu ste prisli.“ Zaupala je..... Ze nad eno leto sta z mozem civilno porocena, cerkveno pa se ne. Imata ze otrocicka. Duhovnik si je zapisal to in ono, dal potrebna navodila. „Hvala Bogu, da ste vsaj zdaj prisli.“ Vstala je in se hotela posloviti. „No, ali sem bil kaj hud?“ Smehljuje je odhajala mlada zena..... Cez en teden sta ze zivela z mozem v svetem zakonu.

Zopet zapoje telefon — v bolnico klicejo.

Slisal sem, da se je nad 100 strank v dobi enega meseca obrnilo v „jugoslovanski pisarni.“

Ce prides pa popoldan na stev. 3. v Gasthuisstraat, bos pa zmeraj z nevoljo odhajal, ker „tega kaplana pac popoldan nikdar ni domal!“

Kje neki hodi vse dolge popoldneve? Ce ga ne boste izdali, vam bom zaupal: na rudnikih ga poznajo povsod, saj vedno prosi enkrat za tega, ki je bil odpuscen, drugic za celo vrsto „novih kandidatov“; najdes ga v občinskih pisarnah, kjer se ljudje zenijo; v tiskarni je skoro vsak dan, saj nam zmiraj posilja neke plakate, vabila, se pridigo nam poslje natisnjeno. — Bog ve, da se mu res vse to ljubi?! zdaj je pa se „cajtenge“ dal tiskati. Kaj je le vsega tega toliko treba?

Da, res! Vsega tega ne bi bilo treba, da ne bi imeli ljudje neumrjocih dus. Sedaj je pa to treba — treba zaradi nasih dus.....

Tako je v jugoslovanski pisarni tam v Heerlenu. —

SLOVENSKA SLUZBA BOZJA

se vrši redno vsak mesec:

1. nedeljo ob 9. uri v Eysden, Belgija
2. „ ob ½ 9. v Gezellenhuis-Emma
ob 11. v Lindenheuvel
3. „ ob 9. v Spekholzerheide-dekliska sola
ob 11. v Eygelshoven
4. „ ob 9. v Nieuw Einde
ob 11. v Brunssum.

DRUSTVENO GIBANJE.

Zveza jugoslovanskih drustev sv. Barbare v Holandiji.

V Holandiji deluje med jugoslovanskimi izseljenci 6 drustev sv. Barbare. Prvo drustvo je bilo ustanovljeno 7. junija 1926 v Brunssumu, drugo 26. julija 1926 v Heerlenu, tretje 8. maja 1927 v Lutterade, cetrti 4. sept. 1927 v Eygelshoven, peto 1. avgusta 1929 v Hoensbroek in zadnje 30. novembra 1930 v Spekholzerheide.

Vsa drustva tvorijo „Zvezo jugoslovanskih drustev sv. Barbare v Holandiji“, katere odbor predstavlja: Fr. Klinar, predsednik, R. Selic, tajnik, Martin Hode, M. Zibret, I. Pouh in Fr. Ozek, odborniki.

Zveza ima svoj sedež v Heerlenu, patronat-Sittarderweg, kjer se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu odborove seje.

Martin Hode:

Drustveno gibanje v Brunssumu.

Prvo slovensko katolisko drustvo sv. Barbare je bilo ustanovljeno v Rumpen, poleg Brunssuma, kamor se je pozneje prestavilo. Malo pescico, ki se je prijavila za vstop v drustvo, je organiziral ter ustanovil drustvo prvo 15 članov c. g. Al. Pohar, misijonar iz Celja dne 7. junija 1926.

Drustvo se je zelo lepo razvilo. Udeleževalo se je pridno tukajšnjih holandskih prireditiv, največ pri katol. drustvu „Mijnwerkersbond“. Tudi na odru je drustvo pokazalo lepe uspehe. Leta 1927, si je pridobilo dve castni svetinji in to o priliki proslave 25-letnice obstoja drzavnih rudnikov; ob tej priliki je prejelo tudi osebno priznanje od g. obratovodje drz. rudnika „Hendrik“. Kupilo si je drustvo 1. 1927 vec godbenih instrumentov ter se istega leta organiziralo slovensko godbo, ki je pokazala zelo lepe uspehe. Ob neki priliki je bila godba tudi odlikovana s svetinjo prvega razreda. Le zal, da je tekom let radi nepremagljivih ovir moral odsek prenehati.

Drugace pa je z drustvom samim. Prestalo je vse tezave in pokazalo napredek na vseh poljih. Ze 1. 1927. se je stevalo članov zelo dvignilo. To leto je obiskal nase drustvo c. g. Vinko Zor, tajnik Prosvetne Zveze iz Ljubljane. Ze takrat je drustvo priredilo zelo lep Miklavzev vecer. Drustvo je zacelo v tem casu ze tudi zbirati fond za prvo jugoslovansko zastavo v Holandiji. Tako je bila zgotovljena zastava in 25. maja 1928 slovesno blagoslovljena. Stala je zastava 313.50 fl. Zastavi je kumoval castni član drustva g. Vidic s soprogo.

Zdaj se je se le zacelo pravo drustveno zivljenje z raznimi prireditvami. Tako je bil ustanovljen pevski odsek „Triglav“, ki je pozneje tudi prenehal radi romankanja pevovodje. Dalje je bil ustanovljen letos dramaticen odsek, ki je letosnji pust nastopil z dvema burkama, a nas v jeseni 1930 presenetil z krasno uspelo narodno igro „Miklova Zala“ in pozneje se z nekaterimi igrami.

Drustvo se je udelezilo tudi katoliskega dneva v Wertu, dalje romanja na Kevelaer. Zlast pa je pokazal sv. misijon od 27. oktobra do 2. novembra 1930, da zivi v drustvu predvsem katoliska zavest.

Drustvo ima krasno urejeno knjiznico, za kar gre predvsem priznanje marljivemu knjiznicarju. Clani nastopajo ob slovesnih prilikah v drustvenih krojih.

Matija Zupancic:

Drustvo v Heerlenu.

Ustanovilo se je drustvo sv. Barbare v Heerlenu dne 26. julija 1926. Sedanji odbor drustva tvorijo: predsednik: M. Zibret, tajnik: M. Zupancic, blagajnik: Fr. Mrak, zaupnik: J. Ograjensek, duhovni vodja drustva: p. Teotin van Velzen. Odbor ima svoje redne seje v patronatu v Heerlenu-Sittarderweg, kjer se nahaja tudi drustvena knjiznica.

Zal, da steje knjiznica komaj 80 knjig. Financne razmere doslej niso dovoljevale, da bi si to prepotrebno panogo nasega dela mogli rzsiriti.

Drustvo priredi vsako leto domaco zabavo v obliki vinske trgatve. Istotako priredi letno enkrat bozjo pot na Kavelaer. O Bozicu pa pripravi nasim otrokom veselje z obdarovanjem bozicnih daril. Drustvo skrbi tudi, da opravijo nasi izseljenci svojo versko velikonocno dolznost.

Da se je moglo drustvo povzpeti do te stopnje, na kateri je danes, gre predvsem zahvala c. g. p. Teotimu, ki ga vsak Slovenec pozna pod imenom „nas pater“. Ne le delo nasega drustva se je razvijalo pod njegovim vodstvom, nego mirno lahko trdim: da smo prisli Jugoslovani na Nizozemskem do tega ugleda, ki ga uzivamo danes, je v veliki meri zasluga p. Teotima.

Karol Praznik:

Drustvo v Lutterade.

Nase drustvo je bilo ustanovljeno 8. maja 1927. Zacelo je z 8 clani, danes jih steje 84. Drustvo ima vsako prvo nedeljo v mesecu svoj redni mesecni sestanek. Vsako leto priredi narodno veselico „vinsko trgatv“, enkrat letno se udelezi bozje poti v Kevelaer. Na dan sv. Barbare vecina članov praznuje in gre skupno k sv. masi, ki se opravi po namenu drustva. Na dan sv. Stefana se priredi bozicnica — otrokom in njih starisem v veselje.

Nase drustvo ima posebno bolnisko blagajno, katere druga drustva nimajo. Clani placujejo zato mesечно fl .1.03, od katerih odpade za „Zvezo“ 3 ct., za Werkliedenbond 10 ct. in 90 ct. ostane v blagajni od vsakega člana. Ce je član drustva bolan ali ponesrecen, dobiva 50 ct. podpore dnevno iz bolniske blagajne.

Tamburaski odsek nasega drustva je bil ustanovljen 26. januarja 1930, deluje ze prav dobro. Nastopil je ze veckrat, tako n .pr. pri igri dramaticnega odseka ,pri vinski trgatvi in pri proslavi sv. Barbare.

Pevski odsek je stopil v zivljenje 10. sept. 1930. Nastopil je istotako pri drustvenih prireditvah, Najvecje veselje nam pa dela v cerkvi, ko prepeva med sluzbo bozjo.

Dramaticen odsek je bil ustanovljen 10. sept. 1930. Tudi ta odsek je ze nastopil in sicer 23. novembra s krasno uspelo igro „Krivopriseznik.“

Franc Klinar:

Zgodovina drustva v Eygelshoven.

Ustanovilo se je drustvo dne 4. sept. 1927 po vodstvom g. Fr. Klinarja. Danes steje 176 članov. Odbor drustva sestoji iz: predsednik: Klinar, tajnik: Zupancic, blagajnik: Slapnik, nadzornika: Pintaric in Hocevar.

Drustvo je priredilo za casa svojega obstanka trikrat veselico z vinsko trgatvijo, 5-krat dramske predstave oz. kulturno-socijalna predavanja. Drustvo je trikrat razdelilo med otroke svojih članov Miklavzeva darila. Najpomembnejši dogodek je dozivelo drustvo 11. maja 1930, ko je bila blagoslovljena drustvena zastava, ki ji je kumoval kr. poslanik iz Haaga g. minister B. Kristic. Obred blagoslovitve s primernim nagovorom je izvršil g. kaplan Oberzan.

Drustvo ima svojo knjiznico in pevski odsek, ki pa radi pomanjkanja pevovodje ne more priti do pravega razmaha.

Franc Ozek:

Najmlajše drustvo — v Spekholzerheide.

Dne 30. novembra 1930 je bil rojstni dan tega drustva. Na nabilo skicatelj ustanovnega obcnega zbora g. Fr.

Ozeka, se je ze prvi dan prijavilo in se vpisalo v drustvo 35 clanov. Izvolil se je odbor, sestojec iz predsednika: Fr. Ozek, tajnika: Fr. Vodeb, in blagajnika: Martin Kljun.

Na tem obcnem zboru, ki ga ja vodil predsednik Zveze g. Fr. Klinar, zal ni mogel biti navzoc kaplan g. Oberzan. Udelezili so se pac istega g. zupnik iz Spekholzerheide in oba gg. kaplana.

Kaplan g. Francke je prevzel mesto duhovnega vodje ter v kratkem nagovoru povdarjal, da bo rad podpiral delo med „dobrimi Slovenci“.

Dne 14. decembra je imelo drustvo prvi mesecni sestanek, pri katerem je predaval kaplan g. Oberzan: O preganjanju kristjanov; predavanje je spremljal s krasnimi skiopticnimi slikami.

Opomba: Drustvo v Hoensbroeku zal ni poslalo porocila, zato nismo mogli objaviti o njega delovanju.

Prereditve ve decembru:

Brunssum: Dne 7. decembra je priredilo drustvo krasno uspel Miklavzev vecer. Nad 160 otrok je bilo obdarovanih. Miklavz je nastopal zelo velicastno, vrageci pa so bili letos posebno hudi. Se kaplanu niso dali miru, ker ni znal Miklavzu odgovoriti na stavljeno vprasanje..... Kaj recete vi k temu?

Hoensbroek: Dne 14. decembra je nastopil Miklavz pri tamkasnjem drustvu in obdaroval otroke.

DRUSTVA V BELGIJI.

Anton Globevnik:

Drustvo sv. Barbare v Eysdenu.

Drustvo se je ustanovilo dne 3. maja 1929 na vspodbudo slovenskega duhovnika p. Lederhasa in Louvaina, ki je obiskal naso kolonijo. Prvotno je k drustvu pristopilo 30 clanov, ki so si takoj izvolili drustveni odbor. V dobi poldruega leta je drustvo naraslo na 160 clanov.

Drustvo ima poleg kulturnega programa tudi podporem namen, ima svojo bolnisko blagajno. Clani placujejo mesecne članarine 15 fr. V slucaju bolezni ali ponesrecenja pa dobe. 10 fr. dnevne podpore.

Imelo je drustvo vec ststankov, na katerih se je clanstvo razgovarjalo o napredku drustva; imelo je 2 redna in 2 izredna obcna zbora ter 12 odborovih sej. Drustvo je tudi priredilo tri veselice in eno vinsko trgatav. Drustvena blagajna stoji precej ugodno, ce ravno je bilo v zadnjih 6 mesecih treba 108 bolnin članom izplacati priblizno 9000 frankov.

Drustveni odbor sestoji:

Predsednik: Franc Kovacic, podpreds.: Franc Tursic, Tajnik: Globevnik Anton, Blagajnik: Skale Jakob, Odborniki: Franc Jelovsek, Prelogar Franc, Brecko Davorin, Krese Josip, Bizjak Miha, Jurisic Josip.

Alojz Hribar:

Pevski, tamburaski, dramski odsek v Eysdenu.

V veliko veselje je bilo nam Slovencem tukaj v Belgiji porocilo, da bo zacel izhajati Jugoslovanski list „Rafael“, glasilo izsel jencev v Holandiji in Belgiji. Jako radi se oglasamo, da opisemo malo svoje zivljenje in kulturno delo v Eysdenu.

Do oktobra 1. 1929, smo bili tukaj v Eysdenu se cisto mrtvi; da, skoraj se Slovenci med seboj niti poznali nismo. Takrat pa nam je bila nasa draga domovina tako dobra, da nam je poslala slovenskega duhovnika cast. g. Drago Oberzana med nas pastirovat. Takoj po njegovem prihodu se je zacelo tukaj zivljenje in se le sedaj „smo se spoznali“; zaceli smo se shajati pri g. kaplanu. Takoj smo osnovali precej ste vilno **pevsko drustvo**, katero vedno bolj in bolj deluje. A, zal, nas oce in dusni pastir, nas brat nas je kmalu zapustil. Moralo se je zgoditi, da je bil prestavljen v Holan-

dijo. Toda po par mesecnem njegovem sejanju je bilo tu ze dosti zetve. Seveda nekaj zita — bolj ozimnega — se le sedaj cveti, pa tudi to bo dozorelo.

Zeli smo namrec ze dosti pohvale s svojimi pevskimi nastopi in to v vec krajih Belgije. Tudi tukajsnim domacinom se slovensko petje jako dopade. Nastopov smo imeli ze precej in so se vsi — hvala Bogu — dobro obnesli.

Ustanovili smo si tudi jako mocan **tamburaski orkester**, kakorsnih je le malo najti. Tudi **dramaticni odsek** smo si osnovali in smo s svojimi veselimi igrami nudili gledalcem ze veliko lepega razvedrila.

Res, nas kruh je precej tezak. A, kadar ze skoro obupavamo nad tezkim delom, pa se spomnimo nasih vaj in razvedrila, ki nam ga nudijo skoro vsakdnevni sestanki ob vecernih urah, pa spet z veseljem udarimo s krampi, da je veselje pogledati.

Torej, fantje in mozje, pristopite kolikor vas je pevcev, k jugoslovanskemu pevskemu drustvu „Zvon“ v Eysdenu!

J. H. DUPONT

Konzul kraljevine Jugoslavije v Heerlenu.

Alojz Groznik:

Nase poslanistvo in nasi konzulati.

Pred stirimi leti ze je bila poslana od strani jugoslovanskih izseljncev v Holandiji na merodajna mesta resolucija, v kateri smo prosili za slovenskega dohovnika in kr. konzula z bivaliscem v Heerlenu. Letos se nam ti dve zelji izpolnjujeta. Pred par tedni je bil namrec imenovan novi konzul kraljevine Jugoslavije v osebi g. J. H. Dupont, ravnatelja „Amsterdamsche Bank“ v Heerlenu. Novi g. konzul se sicer ni zacel uradovati, toda cuje se, da nastopi takoj po prejemu poverilnih listin.

Istotako je za nas razveseljivo, da je bilo z letosnjim letom imenovano novo kr. poslanistvo v Haagu. Do takrat smo namrec spadali pod poslanistvo v Londonu. Za kr. Poslanika v Haagu je bil imenovan g. minister Bosko Hristic, ki nam je ze dobro poznam ne le kot visok predstavnik temvec tudi kot dobrotnik. Naslov nasega kr. poslanistva v Haagu se glasi: Legatie van Joegoslavië Den Haag, Nasaulaan 6. Naslov nasega kr. konzulata, kateremu se vedno pripadamo, dokler ne zacne poslovati novi konzul v Heerlenu, se glasi: Consulaat van Joegoslavië, Rotterdam, Korte Wijnbrugstraat 5.

Strnisce. Mestno dete je zagledalo prvic v zivljenju strnisce. Vpismu svojim starisem pise med drugim: „...Videl sem tudi njivo, kjer so rasli makaroni.“

MED HOLANDSKIMI JUGOSLOVANI.

Nasi bolniki. Tezko je delo v rudniku, a se hujše je, če prinesejo delavca iz rudnika ranjenega ali pa ga bolezen, ki si jo je nakopal v rudniku, poslje v bolnico. Vam je kaj znano, da je v bolnicah v Heerlenu, Kerkrade in Sittardu tudi vedno večje ali manjše stevilo nasih rojakov? Te reveze, ki so se v decembru nahajali v bolnicah naj vam predstavim.

V Heerlenu: Ze od 30. avgusta lanskega leta lezi tu največji revez med trpecimi Ivan Zore, ki mu je lani v rudniku zlomilo hrbtenico. Ves čas se ni vstal iz postelje. Vodisek Alojz iz Eygelshovena ima zlomljeno roko. Domevsek Janez — goriski Slovence — ze 6 tednov biva v bolnici, ker ga je kamenje potolklo po hrbtu. Zupancic Karl — stanujoc v Huskenskolonije — vedno je vesel, ce ga obiscem, je pred 10 tedni vsled zivcne oslabeledosti nenadoma izgubil dar govora; sedaj je ze precej bolji. Cepin Antona iz Nieuwenhagena neusmiljeno trga revmatizem. V posebnem oddelku se nahajata Hrvata Kavcic Franc in Blazajkovic Stefan, ki trpita na pljucih, sta se pa ze precej poprjavila.

V Kerkrade: se nahaja ze nad 10 tednov Franc Zinger iz Chevremona, ki zelo trpi na revmatizmu. Revez komaj stopi na eno nogo. Drolc Marija iz Kerkrade potrpeljivo prenesa bolezen na obistih.

Molite za bolnike!

Poroke. Porocili so se: 15. oktobra v Spekholzerheide Jancic Franc in Lepin Marija, stnujoca v Graverstr. 8; porocil ju je slov. duhov. Oberzan; 15. novembra v Brunssumu Mesicek Rok in Salamon Marija stanujoca v Klosterstr. 8; 21. novembra v Heerlerheide Grozde I. in Majcen M. ter Zaplatar I. Skarje M., vsi stanujoci v Roebroekerweg; 22. novembra v Brunssumu Zgank Pankracij in Krasovec Julijana stanujoca v Rumpenerstr. 14; porocil ju je duhovnik g. Oberzan; 27. decembra v Terwinselen Krivec Gaspar in Kavcic Marija; porocil ju je duhovnik g. Oberzan.

Obilo sreče vsem!

Nasi pokojni. Dne 3. oktobra je umrl nagle smrti Kranjc Jakob iz Eygelshoven. Njegov brat Kranjc Jozef je prispel iz domovine, da uredi zapuscinske zadeve po pokojnem.

Minister BOSKO HRISTIC
Kr. Poslanik v Haagu.

Dobre družine J. Dezelakove iz Brunssuma, Venweg 77. najtarejše komaj 7 - letno pridno hčerkico je povozil električno tram, ko se je otrok vracal iz sole.

Naj pocivajo v miru!

Visok obisk. Dne 30. novembra je obiskal Heerlen in

njega okolico kr. Poslanik g. minister Bosko Hristic. „Zveza jugosl. drustev sv. Barbare“ je skicala svecano sejo, ki so se je udeležili poleg g. poslanika i odbornikov Zveze se g. dekan. Nicolaje, novi jugoslovanski konzul v Heerlenu g. J. H. Dupont, p. Teotim in g. Oberzan G. Poslanik je z velikim veseljem in zanimanjem poslušal poročila o delovanju posameznih društev, pohvalil njihovo lepo delo in poklonil Zvezi v znak priznanja prekrasno sliko Njegovega Velicanstva kralja Aleksandra.

Priliko slavnostne seje je porabil g. Oberzan, da je pozdravil novoimenovanega g. konzula, na kar se je ta z lepimi besedami zahvalil in izjavil, da bo z veseljem delal za dragi mu jugoslovanski narod.

Popoldan si je g. Poslanik v spremstvu nasega izseljeniskega duhovnika ogledal kolonijo Trebeck, obiskal drustveni lokal v Brunssumu, kjer ga je sprejel celokupen odbor, pohvalil je vzorno urejeno knjiznico. Obiskal je tudi delavsko družino g. M. Kuznik, Akerstraat 26, Rumpen.

Obisk visokega gosta bo drustvom gotovo v spodbudo, da bodo se bolj intenzivno delovala v blagor in cast naroda.

Prva slovenska trgovina v Holandiji. Podjeten g. Jozef Toplak je otvoril pred nekaj tedni v Lindenheuvel — Burgemeester Lemmensstr. 87 — svojo trgovino. To je prva trgovina Jugoslovana na holndskih tleh.

Odpuscanje delavcev. Zadnje case se je zgodilo, da so na nekaterih rudnikih odpustili delavce. Vsakomur, ki je bil brez vzroka odpuscen, se je izposlovalo, da je bil sprejet nazaj v delo. Nikakor pa nocejo podjetja sprejeti delavcev, ki so sami prostovoljno pustili delo ali pa so napravili največ tri „plave“. Zlasti tem slednjim skoro ni mogoče pomagati. Zato se delavci v interesu njih samih opominjajo, naj ne „delajo plavih!“ Kadar je potrebno, naj se prosi za dopust in sicer vnaprej!

Dekle iz velemesta pise pismo. „Nepricakovano sem prejela Vase ljubeznjivo pisemce s prilogo podobic, kar me je zelo razveselilo ter se Vam najlepše zahvalim.

Po pravici receno, prav nic nisem pricakovala Vasega pisma, ker res nisem vedela, da imate sv. misijon in ker tudi nisem bila gotova, ce ste prejeli moje pismo. Solze so mi zalivale oci, ko sem citala Vase ljubeznjive vrste. Misli so nehote odhitele tja nazaj v nekdanje dni, ko sem tudi jaz lahko uzivala sadove takega duhovnega zivljenja. Ali zob casa je spodjedel vse in mene postavil v velemesto med tujce. Zadnje moje veliko veselje je bilo o priliki Vase nove sv. mase, ko ste Vi obhajali gotovo najlepší dan svojega zivljenja. Tedaj sem Vas videla, ko sem se tudi jaz udelezila na zeljo moje tedanje največje prijateljice M. F. Niti najmanj nisem slutila takrat, da bom po par letih iskala v tujini Vase tolažbe. Ali kdo bi takrat mislil na to, ko je bil tako lep dan. Torej vidite, da smo se videli, ce tudi Vi mene ne poznate.

Melanholija me je malo popustila, ker se cutim v blizini rojakov. Mogoče je tam kateri iz B. fare. Ce Vam je kaj znanega, bilo bi mi zelo drago zvedeti. Tudi me zanima znati, ce imate kaksno svoje drustvo ter kako se pocutijo Slovenci tam?

Oprostite, ce sem čisto po domace napisala ker ljubim domacnost in bolj mi pristoja kuhalnica kot pero.

Posiljajoc iskrene pozdrave vsem tamkajšnjim Slovincem se priporocam Vam v molitev“

udana U. R.

Pes iz Jugoslavije. Bilo je dezevnega dneva. Nekdo prav nerodno potrka. „Notri!“ — „Hvaljen bodi Jezus Kristus! precastiti gospod!“ V sobo stopi ze priletna prava slovenska „tetka“ z robcem na glavi, zavita v veliko zimsko ruto, s starim deznikom in cekrom v roki; za njo pride mozakar, po letih nekaj mlajsi.

„No, odkod pa vidva?“ — „Iz Jugoslavije, precastiti gospod! Pes, znajo, pes!“ In takoj je zacela na dolgo in široko: „200 dinarjev sva imela, ko sva se podala iz Ljubljana na pot, jaz sem iz S., Franc pa iz I. pri Ljubljani.

Oba sva zgubila potne liste in vse papirje — kar jima seveda nisem mogel verjeti! — le to dvoje imava s seboj." Pokaze delavski knjižici. „Vidva pa nista moz in zena! To je pa cudno, da sta se podala skupno na pot." „Znajo, precastiti gospod, znajo, tale „dejc" je tako neroden, pa si ne zna sam nic pomagat, pa sem rekla, da bom sla z njim mu pomagat dela iskat." „Kako dolgo pa ze potujeta?" „Oktobra sva odrinila iz Ljubljane, ravno na Vse svetnikov dan sva jo mahala skozi Salzburg — no, katerega je pa danes, precastiti gospod?" „Danes je pa ze 13. december! Kam sta pa sedaj namenjena prijatelja?" „O, precastiti gospod, znajo k njim sva prisla, da nama pomagata (in zacela je jokati — brez solz!) hoceva iti do konzulata v Rotterdam, da dobiva svoje papirje in potem si poisceva delo. Jaz bi pri kaksni druzini pod ribala, on pa ze kaj najdel!" „Duse drage, vidva, ki ze nosita vsak blizu 6 krizev hoceta delo? Gotovo ne znata, da se tu v Holandiji ne sprejme nikaka nad 40 let stara moska delavska moc. In vi bi radi pod ribali?! Veste, holandske zene si same ribljejo pod!" „Precastiti gospod, naj nama nekaj pomagajo. Tako sva lacna." „Veliko vama ne morem pomagati,* ali kar bom mogel, bom storil. Tu imata nekaj malega, da si kupita kruha, potem pa vama svetujem, da je najbolje in edina resitev za vaju, da se spravita zopet nazaj cez mejo proti domu in sicer cimprej, ker holandske oblasti so jako stroge!" „O, precastiti gospod, ali naju ne bi mogel konzulat spraviti domov?" „Konzulat ne, pac pa je nevarno, da padeta policiji v roke!" „Saj res, ta naju lahko spravi domov. Vsaj za prenosisce ne bo treba skrbeti. Saj sva semgrede tudi veckrat spala „pod kljucem....." Prav vesela sta odhajala. Par dni pozneje sem zvedel, da se je njuna zelja izpolnila.....

MED BELGIJSKIMI IZSELJENCI

V Eysdenu je umrla Marij Mahnic, ki zapusca moza in 5 malih otrok. Nepopisno zalost uboge dece si moremo misliti. Otrok se je usmilil g. Ivan Polsak in jih je vzel za toliko casa k sebi, da se ne uredi zapuscinska zadeva otrok. Otroci imajo namrec v Jugoslaviji nepremicno premozenje.

V veliki revscini zivi v Eysdenu druzina Vincenc Strnad, Rue des Bruyères 12. Moz ze vec mesecev ne more na delo, ne dobiva pa skoro nikake podpore od rudnika. Usmiljenim srcem se priporocajo zlasti ubogi-lacni otroci!

PO SVETU.

Brezposelnost je po svetu ogromna. Avstrija steje 164.000 brezposelnih, Belgija 19.000 popolnoma, 51.000 delno brezposelnih, na Angleskem dobiva 2 milj. 120.000 brezposelnih delavcev drzavno podporo, Italija steje 395.000, Nemcija 3.250.000, Poljska 170.000, Združene drzave Amerike okrog 5 milj., Jugoslavija 21.000, od tega 18.000 moskih in 3000 zensk brezposelnih. Edina drzava, ki ne pozna brezposelnosti, je Francija. Po casopisnih podatkih je na vsem svetu 12 do 15 milijonov brezposelnih. — Ogromno stevilo!

Kaj je temu vzrok? Navajajo se razni vzroki. Pa je vstal pri neki duhovniski konferenci ucen in svet gospod, ter je pojasnil kratko: „So grehi posameznikov, pa so tudi grehi druzbe in grehi narodov — in Bog ni le Bog posameznikov, temvec je tudi Bog druzb in narodov...!"

Bog se ne da zasmehovati Voltaire, zagrizen sovraznik krscanstva, je iztrgal s svojo besedo in se svojimi spisi tiscem in milijonom vero iz srca. Grozovito bogokletstvo je izrekel 30. maja 1758: „Danes cez 20 let bo sel nas Gospod Bog v pokoj!" Natančno dvajset let pozneje, 30. maja 1778, je sel v penzijo za vedno — ne Bog — temvec bogokletnez Voltaire. Isti dan je namrec umrl v groznem obupu. Tulil je,

naj mu posljejo po duhovnika, ali njegovi prijatelji mu niso hoteli izpolniti zadnje zelje.

Filozof Nietzsche, ki se je v satanskem sovrastvu do krscanstva sam imenoval antikrista, ki je nazival krscansko usmiljenje: sramoto, je umrl kot ubogi blaznez in katoliska usmiljena sestra mu je stregla.

Leta 1902, na praznik Vnebohoda Kristusovega, so naznanili svobodomiselnici v mestu St. Pierre veliko manifestacijo, ki je bilo na njej na programu, da bodo zasmehovali sv. kriz. Hvla Bogu, ni prislo do izvrstive programa, ker je zacela gora Mont Pelee bljuvati ogenj, ki je pozgal celo mesto.

Leta 1903 je zapisal framasonski list „Asino" v Messini na sveto noc framasonsko salo: „Ce res kje zivi bozje Dete, naj nam poslje za Bozic prijeten potres, da se bomo malo zazibali". 24 ur pozneje je lezala Messina v rusevinah in v pepelu ter je zakopala pod seboj tisoce mescanov — tudi takih, ki sicer zlocina niso odobraval, pa niso protestirali. Ali je to slucaj? Ne! — Bog se ne pusti zasmehovati!

Bilo je ob casu nemske revolucije l. 1918. Neki brezverec je povabil mladino na zborovanje. Na letakih je bil tiskan predmet predavanja: „Bozja kuga". Predavatelj vpije na govorniskem odru na ves glas: „Ti Bog tam gori, ce resnicno zivis, pobij me zdalje na tla in vsi bomo verovali." Nic se ne zgane. Po dvorani pa se vsi smeje.

„Ti tam gori, ce resnicno zivis, pobij me pri prici na tla in vsi bomo verovali." Zopet nic. Pomilovalni nasmeh odmeva od vseh strani.

Zdaj stisne govornik pest in tretjic zaluca strasno bogokletstvo proti nebu izzivajoc Boga, naj ga pobije. Zopet

Par dni nato se je bogokletnez kar na lepem mrtev zgrudil na nekem zivinskem dvoriscu. Zdaj bo vedel in se preprical, ali se zivi Bog, ki se ne pusti zasmehovati.

O, le pocakajte, vi bogokletnezi in brezverci, tudi za vas pride smrt, tudi za vas bo odgrnjena zavesa vecnosti in videli boste, da se Bog zasmehovati ne da!

UREDNIŠTVO VSEM CITATELJEM!

Prva številka „Rafaela" je pred vami. Zelja nasih izseljencev, da bi imeli lastno glasilo, se s tem zacne uresnicevati. Rafael bo prinasal poducne clanke, seznanil vas z raznimi izseljeniskimi vprasanji, porocal pa tudi o novicah med izseljenci v Holandiji in Belgiji.

Ker pa urednik sam vsega ne ve, nujno prosi, da **mu pisete!** Kaj?..... O vsem, kar se je kje novega zgodilo. Vec mu boste porocali, vec novic bo prinasal tudi Rafael. Ce zelite se bo z vasim porocilom vred objavilo tudi vase ime. Ce tudi mogoce ne znate pravilne slovenscine, nic zato! Urednik bo ze popravil, samo poslajte mu! Pisejo lahko tudi otroci — in tudi njihova pisma bo prinesel Rafael. Zlasti bodo Rafaelu dobrodosle slike drustev, odborov, zborovanj, odsekov itd.; torej tudi vase slike bomo dali v „cajtenge".

In se nekaj bi vas prosil — in to je prvo in najpotrebnejse. **Narocite „Rafaela"!** Cena je jako nizka: prvega pol leta stane Rafael 1e 40 ct., posamezna številka pa stane 7 ct. V Belgiji stane posamezna številka 1e 1 frank, polletno torej 6 frankov. Ako bomno imeli dovolj narocnikov, se bo narocnina drugega pol leta se znižala in pa za lepo ilustrirano prilogo bomo poskrbeli. —

Jugoslovani! Drugi tuji narodi, ki bivajo v Holandiji in Belgiji nas zavidajo za nase lepo organizirano delo po drustvih. Sedaj pokazimo, da razumemo geslo: V slogi je moc!

Narocite svoje glasilo! Rafael ni le glasilo clanov nasih drustev, temvec zeli biti:

spremljevalec vsakega Jugoslovana.

O OLIKI.

Pod tem poglavjem bomo prinasali kratke izvlečke iz knjige Dr. Dostojen, O oliku. —

Temeljito pravilo vljudnosti je izraženo, že v evangeljskem izreku: „Cesar nočes, da ti trugi store, tega tudi drugim ne stori!“ Kdor se po tem ravna, ta se prikupi vsem in zasluži casten pridevek, da je „galanten“ clovek. Oziraj se na starost, spol, navade in slabosti drugih, da jih ne bos nehote zalil; ne bodil vsiljiv in ce se salis, nikoli ne pozabi, da je postavila ljubezen do bliznjega gotove meje, ki ceznje ni dovoljeno iti.

Najvecji sovraznik vljudnosti je osabnost. Kdor hoce biti olikan in vljuden, mora kazati skromnost v vsakem oziru. Zato ne terjaj doma in ne v druzbi prevec za sebe, ne isci hvale in prevelike casti!

Najgrsa pa je hinavscina. Kdor se hlina in laze, ni olikan. Knjiga pregovorov lepo pravi: „Kdor posvari cloveka, se mu bolj prikupi kakor tisti, ki ga slepi s priliznjim jezikom.“

Podlaga vljudnosti je cednostno zivljenje. Le kreposten clovek more biti resnicno vljuden.

Da moremo govoriti o oliku, je treba najprej odstraniti to, kar se z oliko nikakor ne ujema. Tema in luc se ne moreta sprijazniti. Grobost, robotost, sirovost sploh neolikano vedenje — je tema, ki ji moramo napovedati boj, ce hocemo res postati olikani. V naslednjem hocemo navesti nekaj robastosti, ki naj za vselej izginejo iz dobrega slovenskega ljudstva, da bomo tudi glede vnanje olike imponirali tujim sosedom, med katerimi zivimo, da nas bodo obcudovali, kakor nas obcudujejo zaradi dobrih organizacij, zaradi delavnosti in napredka.

1. Robato govorjenje.

V govoru preprostega Slovenca opazujemo navadno tudi neko priprostost, ki je sicer ne grajamo, vendar bi jo pa radi povzdignili na visjo stopnjo vljudnosti. Ako pridemo v dotiko z ljudmi drugih narodnosti, nas preseneti takoj pri prvem pogovoru neka vecja eleganca, s katero nagovarjajo, se izgovarjajo, prosijo, pozdravljajo itd.

Tako n. pr. odgovarja olikan clovek na vprasanje, ki ga ni razumel, s: „Prosim!“ ali „Oprostite, nisem razumel!“, Holandci imajo tako lepo vprasanje: „Wat belieft U?“ Pri nas se zal se dostikrat cuje oni zategnjeni: „Kaaaj?“

Olikan clovek „tice“ samo tiste, ki so mu podrejeni, ali ki je z njim posebno sprijaznjen. Glede razmerja otrok do starisev je navada razlicna. Ponekod otroci starise kar ticejo. Nam se zdi, da ohranijo otroci vecje spostovanje do starisev, ce jih vicejo, kakor ce jih enako nagovarjajo kot svoje sosolce. Vecina Slovencev je v tem oziru edina s Francozi in Holandci, ki po stari lepi navadi vicejo starise, med tem ko jih Nemci ticejo.

Pri jedi se slisi dostikrat manj primeren izraz. Ako gospodar se ponuja gostu jed, pac ni posebno olikano, ce se odreze: „Imam dosti“ ali „Sem ze sit“ ali pa „Ne morem vec!“ Zahvali se raje dostojno z „Zahvalim se lepo“ ali „Hvala lepa“.

Besedica „prosim“ je sicer neznatna, in kratka, pa vendar napravi vselej prav ugoden vtis. Olikani ljudje je skoro nikdar ne izpuscajo, ce tudi govore s podlozniki. Kako cedno se slisi: „Prosim, prinesi mi kupico vode!“ ali „Prosim, nesi pismo na postu!“

Zahvaliti se je dolznost, ki se zal le preveckrat opusca, dasi nic ne stane. Prevec ljubeznivosti pa spet ni treba kupiciti, ker se potem zdi, kakor da govori le hinavscina, prilizjenost, ne pa prava hvaleznost. Lepa je navada, da se za izkazano uslugo zahvalimo s krcanskim rekom „Bog placaj!“ Te zahvale naj ne izpodrine suhoparna „Hvala lepa!“

Zakaj cvete nasa trgovina kljub slabim casom? PO CENI

PO CENI BLAGO!

FIRMA A. SCHUNCK, HEERLEN pri cerkvi

Ne zamudite i vi ugodne prilike, ko prodajamo plasce in povrsnike po polovicni ceni za casa razprodaje.

Perilo, posteljnina, preproge, sukno

Najboljsi in najprimernejsi holandski katoliski dnevnik za Slovence v Limburgu je

IMBURGSCH DAGBLAD

S SVOJO VISOKO ZAVAROVALNICO

UPRAVA: HEERLEN, SAROLEASTRAAT 35-39

PODRUZNICE: KERKRADE, Einderstraat 38

SITTARD, St. Petrusstraat 4

MAASTRICHT, Stationstr. 43

Narocnina: cetrletno 2.65 fl, mesecno 0.90, in tedensko 0.20 fl.

Velika izbira sira, krasni divji zajci, divje in domace race, pitane gosi, jerebice, razna divjacina, perutnina za kuho in pecenje, piscanci itd;

Svezi, zivi krapci, postrvi, vseh vrst ribe iz rek. Dnevno sveze ribe. Zlate ribice.

Fa. Jac. Wouters-Sanders Heerlen

Dautzenbergstraat 7 - Telefon 441

Slovenski obrtniki oglasujte v „Rafaelu“, ker ga berejo vsi Slovenci!!